

Verksamhetsberättelse för Åkersberga Trädgårdssällskap

2017-01-01 – 2017-12-31

Åkersberga trädgårdssällskaps syfte:

Att under trivsamma former öka vårt kunnande om trädgård.

Åkersberga trädgårdssällskap är anslutet till Riksförbundet Svensk Trädgård, vilket bl.a. innebär att medlemmarna får tidningen Hemträdgården och fri rådgivning per telefon.

Medlemmar. Vid utgången av år 2017 bestod Åkersberga Trädgårdssällskap av 392 medlemmar, (373 år 2016) samt 109 familjemedlemmar (104 år 2016) boende på samma adress. Medlemsavgiften har varit 300 kronor plus 30 kronor för familjemedlem.

Funktionärer

Ordförande	Lennart Froby
Vice ordförande	Lisa Berglund
Kassör	Marianne Åhlén
Sekreterare	Elsy Nilsson
Ledamot	Ingalill Tauson
Ledamot	Åke Strid
Suppleant	Margaretha Nilsson
Suppleant	Ulla Eklundh
Valberedning	Elisabeth Schäländer, sammankallande Ulla Ruge och Åsa Arnö
Revisor	Jan Lindell
Revisorssuppleant	Thorgun Andersson

Därtill har alla gruppledare varit adjungerade till styrelsen.

Styrelsemöten. Styrelsen har under 2017 genomfört 8 protokollförda styrelsemöten och ett antal arbetsmöten.

Upplysning och information. Åkersberga Turistinformation i Åkersberga Centrum, Lokaltidningarna Mitt i och Kanalen och "Välkommen till Österåker" med flera har annonserat och skrivit om ÅTS's aktiviteter.

Programaktiviteter / föredrag under 2017 i samarrangemang med Vuxenskolan, Åkersberga Växtförsäljning och Biblioteket.

Måndag 23 januari. Planering och skötsel av perennrabatt. Föredrag av Stefan Mattsson, tidigare stadsträdgårdsmästare i Enköping.

Onsdag 22 februari. Frökväll på Åkersberga växtförsäljning med Ingegerd Metz. Hon presenterade årets frönyheter och berättade om sina erfarenheter av frösådd, förkultivering och fortsatt odling.

Tisdag 7 mars. Köksväxter. Föredrag av Lena Israelsson, trädgårdsskribent och författare till bl.a. boken "Handbok för köksträdgården".

Tisdag 21 mars. Årsmöte på restaurang Solbrännan i Österskär.

Torsdag 27 april. Studiebesök i Roslags Näsby bryggeri. Vi lärde oss om hur korn, humle och jäst genom ett antal processer blir till öl.

Söndag 4 juni. Vårmarknad i Visningsträdgården.

Söndag 18 juni. De vilda blommornas dag. Utflykten gick till området söder om Malmsjön som har en rik flora av orkidéer, pyrolaarter och tallört.

Söndag 18 juni. Barnens Dag på Länsmansgården i samarbete med flera andra föreningar.

Söndag 2 juni. Rosens dag. Guidade visningar bland rosorna på Länsmansgården.

Söndag 20 augusti Blomsterkungen Linné. Visningar av Linnérabatten.

Söndag 27 augusti. Kanalens dag. Vi presenterade våra verksamheter och visade upp trädgårdsprodukter.

Söndag 3 september Höstmarknad i Visningsträdgården.

Lördag - Söndag 23 - 24 september. Äpplets dag på Åkersberga växtförsäljning. Två dagar i äpplets tecken med sortbestämning av pomolog, äppelutställning, demonstration av äppelskrub och tork och för barnen äppeltryck på papper m.m.

Torsdag 19 oktober. Trädgårdar och smultronställen på italienska Rivieran. Föredrag med Paula Modig, författare till trädgårds- och matböcker.

Onsdag 15 november. Biologisk mångfald i trädgården. Föredrag med Bo Eknert, biolog och verksam som lärare i natur och miljövård vid Stockholms universitet.

Lördag - Söndag 9 - 10 december. Julmarknad. I år höll vi till i växthusen. Vi hade mycket ljus både inne och ute med belysta träd och vi syntes mycket bättre än tidigare i ladan.

Dessutom anordnades som vanligt dagar för vårstädning, höststädning samt extra arbetsdagar när något speciellt skulle göras. Under sommaren har vi besökt några närliggande privata trädgårdar. Dessa besök förmedlas alltid via medlemsmailen så kolla gärna upp att vi har en aktuell mailadress till dej. Vi har också haft besök av några andra trädgårdsföreningar och ibland har vi haft spontana visningar av speciella odlingar.

Vår förening deltar sen våren 2017 i Vida-projektet (förkortning av Välj-Inkludering-Delaktighet-Aktivitet) ett integrationsprojekt som erbjuder nyanlända bl.a en föreningsaktivitet. Två män från Eritrea har deltagit i arbetet i trädgården och varit till stor hjälp med framför allt tyngre arbetsuppgifter – ett exempel på ett mycket positivt ömsesidigt utbyte.

Hemsidan nås på www.abts.se eller via Facebook: Åkersberga Trädgårdssällskap Länsmansgården. Lars Valentin har åtagits sig att sköta hemsidan som vi är mycket glada för.

Jubileumsbok. Mycket av tid och energi har under året gått åt på att åstadkomma en bok till 20-årsjubileet 2018. Åke Strid har varit huvudförfattare och alla gruppledarna har bidragit med beskrivningar av sina respektive rabatter, korrekturläsning m.m.

Samarbete. Samarrangemangen med Studieförbundet Vuxenskolan har förflutit väl med kulturarrangemang och studiegrupper, för vilka medel har inkommit. Vi har som tidigare samarbetat med Biblioteket, Åkersberga Växtförsäljning, Österåkers Konstförening, Österåkers Biodlarförening, Naturskyddsföreningen med Natursnokarna och Hembygds-

föreningen. Samarbetet har inneburit utbyte av erfarenheter, givit ömsesidiga tips och kunskaper och fler gemensamma aktiviteter har genomförts.

Visningsträdgården. Renoveringen av husen på Länsmansgården börjar bli klar, den blå arbetsboden är borta, gräsytona iordningställda och området är nu betydligt trivsammare. Rododendronplanteringen som vi upplevde stod lite utanför trädgården har nu flyttats till diket till vänster om bergartsutställningen. Efter vildsvinsangreppet i juli beslutades snabbt om att hägna in tomten helt med gärdesgård så nu ska dom ovälkomna odjuren inte kunna komma in.

Samtliga grupper har sen något år tillbaka arbetsträffar samtidigt på torsdag förmiddag mellan ungefär tio till ett. Vi brukar vara mellan 15 och 20 personer där alla arbetar efter sin förmåga. Träffarna har varit trevliga och effektiva och avslutas alltid med medhaft fika. Alla är hjärtligt välkomna!

Verksamhetsberättelser för Visningsträdgårdens arbetsgrupper 2017.

Barnens trädgård. Under 2017 har fyra skolor, två förskolor, en dagmammegrupp, tre barnfamiljer och Natursnokarna odlat i pallkragar. De flesta har haft två pallkragar varav den ena ofta med potatis. Tyvärr lyckades vildsvinen hitta varenda potatis vid sin framfart i juli. Själva har vi som vanligt i undervisningssyfte odlat de fyra vanligaste svenska sädesslagen (blev inte så bra i år) och lin. Det finns fortfarande utrymme för fler odlare! Inomhusklassrummet i ladan är nu användbart och alla som odlar har fått nyckel dit. Tre humlestörrar har kommit på plats vid bergartsutställningen och till våren ska humlen planteras.

Grönsaksgruppen. I januari började vi planera vad som skulle odlas. I mars månad började vi förgro tomater, chili, gurkor och pumpor. Förgrodda plantor planterades i krukor i växthuset när vi bedömde det var tillräckligt varmt där. När jorden torkat upp var det dags för gödsling och grävning och efter det sådd av olika grönsaker under maj och juni. Arbetet fortsatte sen under sommaren med sedvanlig ogrärensning och vattning. Tyvärr fick vi natten till 4 juli hela vårt stora potatisland förstört av vildsvin som inte lämnade en enda potatis till oss. På höstmarknaden såldes våra resterande grönsaker men många saknade vår fina potatis.

Örtgården. Örtgårdsgruppen hade en inomhusträff i början av april för att gå igenom vilka fröer vi hade och vad som skulle beställas nytt. Sådden, av bl.a. 15 olika sorter från Impecta, skedde i Växthuset i april och utplanteringen ett par månad senare. De vanliga kryddväxterna och några ovanligare (dansk körvel, italiensk rucola) såddes på friland. Tyvärr lyckades inte inomhussådden helt, kanske beroende på för lite tillsyn i växthuset med ojämn bevattning. Utearbetet startades som vanligt med röjning och rensning och senare klippning av isop- och lavendelhäckarna och en del jordförbättring. Vi fortsatte att ersätta häckarna av isop med sticklingförökad lavendel. Den f.d. lavendelrabatten behölls med diverse medicinalväxter, både perenna och annuella. Flera av föregående års annueller, som de giftiga belladonna, spikklubba och bolmört, hade självsått sig.

I **Linnérabatten** började växterna ta sig bra efter föregående års omplanteringar. I den mittersta, runda rabatten togs många ormbunkar bort men en av varje art behölls. En del nya etiketter gjordes inför guidningarna. Linnean växte ut bra och blommade med hundratals blomstänglar. Eftersom det var tio år sedan rabatten var färdig, till Linnéfirandet 2007, så hölls två guidningar i juli och augusti med sammanlagt ett 30-tal deltagare.

Annuellgruppen. Rabatten år 2017 kallade vi "Nattens rosa drömmar". Blommorna skulle framför allt vara rosa med inslag av vita och grå blommor. Natten skulle representeras av

mörkröda o mörkt rosa blommor. Liksom förra året planterade vi i cirklar, men vi hade ingen marktäckande persilja mellan i år. Detta var inte så bra, för det blev tomma partier mellan cirklarna innan plantorna vuxit till sig och där kom ogräs. Vid kanterna hade vi låga grå och vita blommor. Efter en ganska kall vår hade vi ojämnt med plantor, vissa sorter hade gått bra och där fanns massor, medan andra gått sämre och där hade vi knappt så det räckte till en cirkel. Framför allt var det sparsamt med de vita och gråa kantväxterna. Utplantering skedde redan den sista maj. Sedan började det strävsamma arbetet med vattning, rensning av ogräs, ansning och uppbindning. Här fick vi som vanligt hjälp av de andra grupperna. I slutet av juli var rabatten i full gång.

Perenngruppen. Gruppen kallas nu för Klematis/pion då vi vill täcka in fler av trädgårdens områden. Pionrabatten har skötts som vanligt med gödning på våren, ogräsrensning och uppbindning av de fantastiskt fina blommorna som imponerade på våra besökare. Klematisrabatten fick förstärkning med 5 nya plantor som sattes tillsammans med de gamla för att fylla ut bättre i ställningarna. Tyvärr ville de inte riktigt bli så ymniga som vi önskat trots att vi gav dem både sand och speciell gödning. Men vi hoppas att de kommer bättre då de fått aklimatisera sig. Mellan klematisplantorna har vi fyllt på med kärleksört, sköldpaddsort och lite aubretia. Vi behöver dock göra en ordentlig plan för hela rabatten då den i nuläget är lite spretig. Övriga perenna rabatter har skötts på sedvanligt sätt och en del nya vårlökar planterades i vårrabatten.

Rosengruppen. Säsongen inleddes med ganska hård beskärning av alla äldre rosor. Speciellt i "Gallicarabatten" som breder ut sig med mängder av rotskott. Vi missade att bekämpa stekelangrepp i tid och många rosor var hårt angripna. Gödslade på våren med kogödsel och med "Blomstra", 1 dl till en kanna med 10 lit vatten till svagväxande plantor vilket gav god effekt. Mycket tid ägnades som vanligt till ogräsrensning och kantskärning.

Dahliagruppen. Vi har som tidigare år övervintrat dahliaknölarna i medlemmarnas källare och vindar. Alla klarade sig inte så det blev en del nya inköp. Vi planerade, förberedde jorden och skrev nya fina namnskyltar. Vi förplanterade i stora krukor och när frostrisken var över samlades vi i trädgården och planerade ut våra dahlior. Under sommaren har vi rensat, bundit, upp, ansat, luckrat, kantskurit och vattnat. Blomningen har varit enastående även detta år! Knölarna grävdes upp efter första frosten, jord och växtdelar avlägsnades och därefter lades knölarna på tork i växthuset. En del av knölarna ligger nu på vinterförvaring i jordkällaren på Länsmansgården andra förvaras hemma hos medlemmar.

Ett stort tack till alla medlemmar för hjälp, inspiration och samverkan under året 2017

Åkersberga den 2 februari 2018

Åkersberga Trädgårdssällskap

Lenart Fröby ordf.

